

Zniesienie ordynacji uchwaliła komisja prawnicza

Sejmowa komisja prawnicza rozpatrywała w piątek projekt ustawy złożony przez posła Ostafima o zniesieniu ordynacji rodowych. W myśl projektu, który komisja uchwaliła ordynacje rodowe będą mogły być znoszone w trybie zwykłym, t. j. na wniosek ordynata, bądź wojewody na terenie którego znajduje się ordynacja, względnie w trybie specjalnym, który będzie wymagał uprzedniej zgody Rady Ministrów.

W trybie specjalnym będą ulegały zniesieniu ordynacje utworzone aktami ustawodawczymi sprzed 1795 r., bądź z którymi związane są instytucje o szerszym

znaczeniu dla kultury narodowej, bądź takie których obszar leśny przekracza 2500 ha.

Ordynacje, które utrzymują instytucje o szerszym znaczeniu dla kultury narodowej są następujące: Czartoryskich utrzymujące muzeum w Krakowie, i muzeum w Gólu w Wielkopolsce; Krasińskich i Zamoyskich utrzymujące bibliotekę i muzeum w Warszawie; Lubomirskich z Przeworska, utrzymujące Ossolineum oraz Dzieduszyckich utrzymujące muzeum we Lwowie.

Ogółem jest w Polsce ordynacji 55, w tym 32 polskie, 22 niemieckie i 1 rosyjska.

Zydzi handlują w niedzielę na bazarze przy ul. Stalowej

Mieszkańcy N. Pragi zwracają uwagę na to, że na bazarze przy ul. Stalowej w niedzielę w godzinach rannych w żydowskich sklepach, jatkach i straganach kwitnie w najlepszy handel, jak gdyby nie obowiązywał u nas zakaz handlu w święta...

Niejednokrotnie już apelowali-

śmy do miarodajnych władz, by ukrócić swawolę nieliczących się z obowiązującymi przepisami żydowskich handlarzy. Niestety, dotychczas bezskutecznie.

Obecnie ponawiamy nasz apel, licząc na to, że tym razem nie przebrzmi on bez echa!

Wiadomości gospodarcze

WYWÓZ SADZENIAKÓW KARTOFLI

Eksporterzy polscy, wysyłający sadzonki kartoflane, spotkali się ostatnio z nieprzewidywaną trudnością, jaką był udzielenie przez Francję niewielkich kontyngentów wywozu. Mimo to, zawarto szereg umów z Szwajcarią, Belgią i innymi państwami europejskimi. Ogólnie jednak należy się spodziewać zmniejszenia eksportu polskiego w tej dziedzinie w związku z ograniczeniami kontyngentowymi przez zagranicę.

ZMNIEJSZONY POPYT NA MASZYNY ROLNICZE

Ciężkie przesilenie w rolnictwie, które trwa stale na terenie Wielkopolski, wpływa na zmniejszenie popytu na maszyny rolnicze. Wielkopolskie fabryki maszyn rolniczych sprzedają ostatnio nieco więcej małych maszyn, jak parników i wialni, natomiast ma-

szyny droższe nie znajdują nabywców. Sferę rolniczą utrzymują, że zainteresowanie maszynami rolniczymi spadło wskutek zakończenia moratorium w rolnictwie oraz płatnością rat kapitałowych.

KONTYNGENTY ODPEŁNIŁ DŁA GORZELNI ROLNICZYCH

Ogólny kontyngent odpełnił na kampanię 1939-40 dla gorzelni rolniczych na terenie całego kraju wyznaczony został przez Min. Skarbu na 1.200.000 hl. alkoholu. Równocześnie tworzy się specjalną rezerwę w wysokości 300.000 hl. alkoholu. Najwyższy kontyngent alkoholu, jaki posiadać może jedna gorzelnia rolnicza, ustalony został na 2.000 hl, a najniższy kontyngent na 500 hl alkoholu. Sprawy powyższe znajdują swój szczegółowy wyraz w oświadczeniu rozporządzenia min. Skarbu, które ma się ukazać w dniach najbliższych.

Zapowiedź koncentracji importu w wyniku konferencji importowej Oświadczenie min. Romana

W dn. 3 b. m. pod przewodnictwem ministra A. Romana zakończyła obrady dwudniowa konferencja importowa. Wzięli w niej — jak wiadomo — udział przedstawiciele rządu, nauki oraz 450 osób ze sfer gospodarczych.

Po wstępnych przemówieniach min. A. Romana i sen. C. Klarnera, wysłuchano szeregu referatów oraz przedyskutowano grun-

townie najważniejsze zagadnienia podniesione w treści referatów. Najbardziej charakterystycznym poglądem, przewijającym się we wszystkich referatach, jest stwierdzenie konieczności większej niż dotąd koncentracji importu.

Po zakończeniu obrad przewodniczący konferencji min. A. Roman przyjął przedstawicieli prasy, którym wyłuszczył najważniej-

Z miasta

DAR

DLA MUZEUM NARODOWEGO Z zapisu śp. Sobiesława Poncet de Sandon, Muzeum Narodowe przyjęło 15 obrazów pędzla Andrychowicza, Braekelena, Żukowskiego, Ajwazowskiego, Dwornikowa, Iwanowa i innych.

Dar ten wzbogaci przede wszystkim posiadany przez Muzeum Narodowe zbiór malarstwa rosyjskiego, który ze względu na brak skompletowanego zespołu nie został dotychczas wystawiony.

KURSY

SANITARNO - RATOWNICZE W najbliższym czasie Wydział Op. Społ. i Zdrowia w porozumieniu z Wydz. Ośw. i Kultury uruchomi trzy równoległe kursy sanitarno - ratownicze dla uczniów z wieczorowych szkół dokształcających.

Program kursu obejmuje przeszkolenie w ratownictwie przeciwdrogażowym, pomocy sanitarnej i t. p. Kursy przejdzie około 200 chłopców.

DEKORACJA PRACOWNIKÓW WODOCIĄGOWYCH

W dniu 4 bm. odbędzie się w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji uroczystość udekorowania 572 pracowników medalami „za długoletnią pracę”.

HALA TARGOWA NA ŻOLIBORZU

Zarząd Miejski wykaże nową halę targową na Żoliborzu. Umożliwi ona mieszkańcom tej dzielnicy zaopatrywanie się w żywność, bez potrzeby udawania się do śródmieścia.

ZEBRANIA CECHÓW

W marcu przypada ustawowy termin uchwalania dorocznych sprawozdań przez cechy rzemieślnicze. W związku z tym sejm cechów ogłasza doroczne zebrania sprawozdawcze. We wtorek, 14 bm., odbędzie się zebranie cechów wędliniarzy i tapięcików, a 15 bm. — cechów malarzy i szrotkarzy.

Na Grochowie została otwarta Nowa placówka hurtu polskiego

Wywiad z prezesem p. Kilańskim

Jak już informowaliśmy naszych czytelników, na Grochowie powstała nowa placówka hurtu

chrześcijańskiego „Chrześcijańska Hurtownia Spółdzielcza” z siedzibą przy ul. Grochowskiej 108, tel. 10-81-61.

W celu bliższego zapoznania się z celami i działalnością tej nowej, tak potrzebnej na Grochowie placówki, udajemy się do prezesa rady nadzorczej, p. insp. Tomasza Kilańskiego, na rozmowę.

Jak było dawniej

Na wstępie prezes Kilański zaznacza, że dotychczas, polscy kupcy detaliczni na Grochowie zaopatrywali się w towar w różnych miejscach i źródłach, przeważnie żydowskich, otrzymując zresztą towar niepewny i niejednolity, po cenach, ustalonych jednostronnie przez dostawców i wygórowanych wobec rozwoju dążeń do unarodowienia handlu, powstała konieczność założenia na miejscu hurtowni chrześcijańskiej.

Inicjatywa założenia nowej placówki wyszła od zarządu Kasy im. Stefczyka i Polskiej Chrześcijańskiej Kasy Bezprocentowej na Grochowie. Do spółdzielni należącego, zgodnie z przepisami statutu, kupcy chrześcijanie, oraz osoby, zainteresowane w unarodowieniu i rozwoju handlu polskiego.

Zakres działalności

— A jaki jest zakres działalności nowej hurtowni? — zapytujemy.

Przedmiotem działalności hurtowni, jako spółdzielni kupców chrześcijańskich — mówi prezes Kilański — jest zaopatrywanie swych członków we wszelkie artykuły ich handlu z pierwszych źródeł i po cenach możliwie niskich.

W pracy swej spółdzielnia przewiduje trzy okresy — etapy: w pierwszym, najbliższym, okresie spółdzielnia zaopatrywać będzie swych członków w towary z istniejących już hurtowni chrześcijańskich, oraz stopniowo wprowadzać na miejscowy rynek własne towary. W drugim okresie przewidziane jest nawiązanie stosunków z wytwórcami i przetwórcami chrześcijańskimi celem nabywania towaru z pierwszych źródeł, na własny rachunek, pomijając zbędne, a kosztowne, pośrednictwo. Wreszcie w trzecim okresie, po zdobyciu odpowiednich kapitałów, Spółdzielnia rozpocznie normalną, właściwą, pracę w kierunku zaopatrywania swych człon-

ków i całego miejscowego rynku w towary w dobrym gatunku, po niskich cenach, nabywanych bezpośrednio u producentów. W miarę potrzeby, Spółdzielnia tworzyć będzie własne warsztaty przetwórcze.

Konieczna dobra wola

Jak z tego wynika — kontnuujemy p. Kilański — im więcej świadomych i świadomych swej roli kupców i osób dobrej woli należeć będzie do spółdzielni, tym szybciej i pewniej będzie ona się rozwijać, posiadając większe kapitały, co pozwoli wejść w okres normalnej i intensywniejszej pracy i zaspokajania wszystkich potrzeb miejscowego rynku handlowego. Spółdzielnia wydobędzie polskiego detalicznie z zależności od żyda-hurtownika, ustabilizuje ceny na rynku handlowym, wprowadzi w stosunki handlowe pewność i zaufanie, na wzajemnym szacunku oparte, ułatwi przenikanie do handlu etyki chrześcijańskiej, jak również wprowadzi na rynek handlowy towar dobry, zdrowy (czysty i niefałszowany), po cenach stałych, możliwie niskich, na uczciwej kalkulacji opartych, dając pracę i zarobek godziwy polskiemu rolnikowi i robotnikowi, polskiemu rzemieślnikowi i przemysłowcowi. Hurtownia bowiem zaopatrywać będzie swych członków w towary tylko ze źródeł chrześcijańskich, rugując drogie, obce i wrogie nam pośrednictwo. Pomoc finansową i poparcie zaopiarowaty hurtowni miejscowe instytucje finansowe: Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa im. Stefczyka i Polska Chrześcijańska Kasa Bezprocentowa im. Ks. Piotra Skargi na Grochowie.

Do Rady Nadzorczej Spółdzielni wchodzi pp.: insp. Tomasz Kilański — przewodniczący, Jan Makowski, kupiec — zastępca przewodniczącego, Pilec Janina, kupiec — sekretarz, Przydonik Maksymilian, kupiec, Dudzik Maria, kupiec, Kopczyński Edmund, inspektor P. W. P. W. Zarząd stanowią pp.: Piekarski Romuald, kupiec — przewodniczący, Fabisiak Stanisław, kupiec i urzędnik — zastępca przewodniczącego, Krasuski Wacław, kupiec — sekretarz.

Grochowskie instytucje kredytowe

Ponieważ prezes Kilański wspo-

mniał o grochowskich instytucjach finansowych, zapytujemy go o szczegóły z ich działalności.

Jak wynika z udzielonych nam informacji, Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa im. Stefczyka na Grochowie, Spółdzielnia Kredytowa z o. o., powstała w r. 1933, jako placówka społeczna, mająca na celu gospodarczy rozwój dzielnicy, popieranie polskiego rzemiosła i handlu przez gromadzenie oszczędności, bodaj groszowych, lecz z pośród najszerszych mas i zasilanie nimi pod postacią nisko oprocentowanego kredytu polskich warsztatów pracy. Od roku 1933 liczba członków kasy wzrosła z 18 do 141, kapitał obrotowy, który pierwotnie wynosił 1.771 zł, wzrósł do 73.330 zł, oszczędności wynoszą już obecnie pokaźną sumę zł. 20.874, pożyczek udzielono w r. 1933 — na sumę zł. 1.598, w r. 1934 — 5.810, w r. 1935 — 14.986, w r. 1936 — 62.723, w r. 1937 — 97.663, w r. 1938 — 157.755. Kapitał udziałowy wynosi zł. 16.070.

Kasa im. Stefczyka, która znajduje się również przy ul. Grochowskiej 108 i czynna jest we wtorki, czwartki i soboty w godz. 18-21, przyjmuje oszczędności od wszystkich, zabezpiecza je w złotych w zlocie, placąc 4-5,5% zależnie od terminu wypowiedzenia, oraz udziela pożyczek swym członkom na dogodnych warunkach. Udział wynosi 100 zł. i może być wpłacony jednorazowo w całości lub ratami po 10 zł miesięcznie. Odpowiedzialność członka za zobowiązania Kasy ograniczona jest do 4 udziałów, t. zn. do 400 zł. Prezesem Rady Nadzorczej jest p. inspektor Kupczyński Edmund, jego zastępcą p. Józef Frelich, a sekretarzem p. Artur Szell. W skład zarządu zaś wchodzi pp.: insp. Tomasz Kilański — przewodniczący, Romuald Piekarski — skarbnik, Mieczysław Kotowiecki — sekretarz i Józef Karwowski.

Oprócz pomocy udzielanej Chrz. Hurtowni Spółdzielczej, kasa przystępuje do organizowania spółdzielni straganiarskiej p. n. „Wspólne zakupy”, która działalnością swoją obejmie najniższe stopień rzemiosła i handlu polskiego, jak chałupnictwo, handel koszykowi, wózków, budkowskraniarski i t. d.

O działalności Kasy Bezprocentowej na Grochowie napiszemy innym razem.

d. s.

Norma dzienna dla każdego kawa z ciastkiem u BLIKLEGO N. Świat 35

RADIO

NIEDZIELA 5. III
7.15 Pieśń „Najświętsza Panno”. 7.20 Koncert joranny. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.15 Transmisja nabożeństwa z Kościoła św. Krzyża. 10.30 Muzyka (płyty). 11.45 Przeglad wydawnictw.

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranne symfonie. 13.00 Wyjaski z Pism Józefa Piłsudskiego. 13.05 Przeglad kulturalny. 13.15 Muzyka obładowa. 14.40 Audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.30 Robert Schumann. 17.00 Jak pracuje teatr w Wiedniu. 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie. 18.25 Chwila Biura Studiów. 19.40 „Wybor” — opowiadanie. 19.50 Sztet — skrypcy. 20.15 Sport. Przeglad polityczny. Dziennik. Wiadomości meteorologiczne. Tygodnik dźwiękowy. 21.20 Muzyka lekka. 21.50 „Kukulkan Wileńska”. 22.20 Muzyka taneczna. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
9.15 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie.
16.30 Zofia Rabeczcówna gra Dawida. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 21.20 Muzyka lekka. 21.50 „Kukulkan Wileńska”. 22.20 Muzyka taneczna. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim.

WARSZAWA II
14.30 Muzyka baletowa (płyty). 15.30 Gra na wiołonezeli Kazimierz Bielski. 15.58 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 21.05 Orkiestra Filharmonii Berlińskiej (płyty). 22.05 Koncert instrumentalny (płyty). 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

POLSKIE STACJE KRÓTKOFALOWE
20.00 Dziennik. 20.15 Sport. 20.20 Muzyka ludowa. 20.30 Audycja dla młodzieży.

STACJE KRÓTKOFALOWE
0.05 Muzyka ludowa. 0.25 Kronika dźwiękowa. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Sport. 1.05 Utwory Łucji Dręgo-Schellowej. 1.30 Stanisław Moniuszko. 2.00 Czwadza ze słuchaczami w języku angielskim. 2.10 „Na weselo”.

PONIEDZIAŁEK 6. III
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstaje słońce”.

6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Zespoły saloonowe w repertuarze operowym (płyty).

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja poludniowa. 13.00 Audycja dla kupców i przemysłowców. 13.30 Audycja dla gimnazjów. 15.00 Audycja dla młodzieży. 15.30 Muzyka obładowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Koncert solistów. 17.15 Felieton. 17.25 Koncert. 17.50 Pogadanka. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Muzyka lekka (płyty). 18.40 Dialog. 19.00 Audycja żołnierska. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. Wiadomości Meteorologiczne i sportowe. 21.00 Koncert kameralny. 21.35 Nowości literackie. 21.55 Audycja. 22.55 Przeglad prasy. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
13.30 „Mozart” — audycja dla gimnazjów.
16.35 Koncert solistów.
21.00 Koncert kameralny — Trio Dwo. 21.55 Dzieje symfonii.

WARSZAWA II
14.00 Muzyka obładowa. 14.40 Garpar Casado i Beniamino Gigli (płyty). 15.55 Muzyka symfoniczna Brahmsa (płyty). 16.40 Sport. 16.45 Pare informacji. 16.50 Kadek solistów. 17.10 Pogadanka. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka tańeczna (płyty). 18.25 „Mazepa”. 21.05 Muzyka (płyty). 21.10 Odczyt. 21.30 „Stara Warszawa”. 22.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.05 Sonaty wiołonezeli (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE
20.00 Dziennik. 20.15 Polska Kapela Ludowa. 20.40 Pogadanka.

STACJE KRÓTKOFALOWE
0.05 Koncert. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Pogadanka w języku angielskim. 1.05 Koncert popularny. 1.30 Repertarz aktualny. 1.50 Piosenki zalotne. 2.00 Pogadanka. 2.10 „Na swojską nutę”.

Obchód imienin Marszałka Rydza

Minister W. R. i O. P. wydał zarządzenie, mocą którego 18 marca, jako dzień imienin Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza obchodzony będzie uroczystością przez młodzież.

Dnia 17 marca w godzinach popołudniowych dyrekcja zarządza uroczyste zbiórki hufców szkolnych, na których komendanci odczytają odezwę do młodzieży.